

Værd at opleve

- 1 Svanemosen.** Under 10% af Danmarks højmoser har overlevet tørvegravning. I 2007 lukkede Naturstyrelsen grøfter og dræn, og nu er Svanemosen langsomt ved at få sit oprindelige udseende som en højmose – et åbent, sumpet landskab uden træer og græs. I det tykke lag af sphagnummos ses et farverigt skue af hvid kæruld og rødviolet klokkeling, hvid næbfrø og gul benbræk, røde tranebær og sort revling. Foruden farvestrålende guldsmede og sommerfugle.
- 2 Tørvegravssøen.** En firkantet sø, der fortæller, at den er opstået ved tørvegravning under verdenskrigene, hvor det var svært at få brændsel. Under krigen i 1940-45 var der om sommeren over 100 arbejdere i gang med at grave tør.
- 3 Udsigt fra Fugletårnet** giver overblik over de mange fuglearter, der finder fred og foder ved mosen: trane, bynkfugl, jernspurv, gulspurv, skovpiber, dompap, løvsanger, gransanger, tornsanger, munk, rødrygget tornskade, hvid vipstjert, lærkefalk, tårnfalk og grågæs. Plancher med fuglene og historien om tørvegravning i Svanemosen øverst i fugletårnet, hvor der også er borde og bænke.
- 4 Bålhuset ved De fem skovholme** har også shelter med mulighed for en nat med fuglekvidder.
- 5 Picnic ved Hoppes Skov.** Den unge skov fra 1998 er nu et rekreativt område, hvor skov har erstattet landbrug for at beskytte drikkevandsreserverne. Borde og bænke til picnic.
- 6 Fovslet Skov** har eksisteret længe før kongeriget Danmark blev til. Løvskov med bøg, ask, ahorn og eg er en rest af den store Farrissskov, der oprindeligt strakte sig som et bredt skovbælte tværs over Jylland og syd for Kongeåen – fra Ribe til Stenderup-halvøen ved Lillebælt.
- 7 Fovslet Voldsted** er sandsynligvis fra 12-1300-tallet, før Margrethe 1. forbød bygningen af private borge. Voldstedet består af to små runde borgbanker til hovedhusene samt en stor flad ladegårdsbanke, hvor avlsbygningerne har stået.

Velkommen til Svanemosen, Hoppes og Fovslet Skov

Tæt ved Kolding ligger et ca. 6 km² stort naturområde med en højmose, en gammel skov og en ny skov. Forholdsvis ukendt uden for lokalområdet, men bestemt et besøg værd med den store variation fra den urgamle Fovslet Skov via Svanemosen med tørvegrave til den helt unge Hoppes Skov, der er en del af planerne om at fordoble Danmarks skovareal, og samtidig bidrager til at beskytte værdifuld grundvand.

Areal: 6 km²

Beplantning: Højmose, skovbevokset mose, tørvegrave, løvskov med bøg og eg, nyplantet skov.

Dyreliv: Rådyr, dådyr, kronstyr, grævling, ræv, hare, skovmår, ilder, hugorm, snog, birkemus, firben, frø. Rigt fugleliv på Svanemosen.

Busrute 252 kører fra Kolding Busterminal mod Vamdrup. Stå af ved Hoppeshuse eller Fovslet. Køreplan på Rejseplanen.

Svanemosen, Fovslet Skov og Hoppes Skov har ikke hundeskove. Hunde skal altid være i snor.

Svanemosen er ikke egnet for gangbesværede og kørestole. I Fovslet Skov er skovvejene brede, og det er et forholdsvis fladt område uden nævneværdige stigninger.

Find Naturstyrelsens digitale naturguide til Svanemosen, Hoppes og Fovslet Skov på www.nst.dk/svanemosen

Find friluftstilbud og faciliteter i området: www.udinaturen.dk

Miljø- og Fødevarerministeriet
Naturstyrelsen

www.naturstyrelsen.dk
Tlf. 72 54 30 00

● Svanemosen

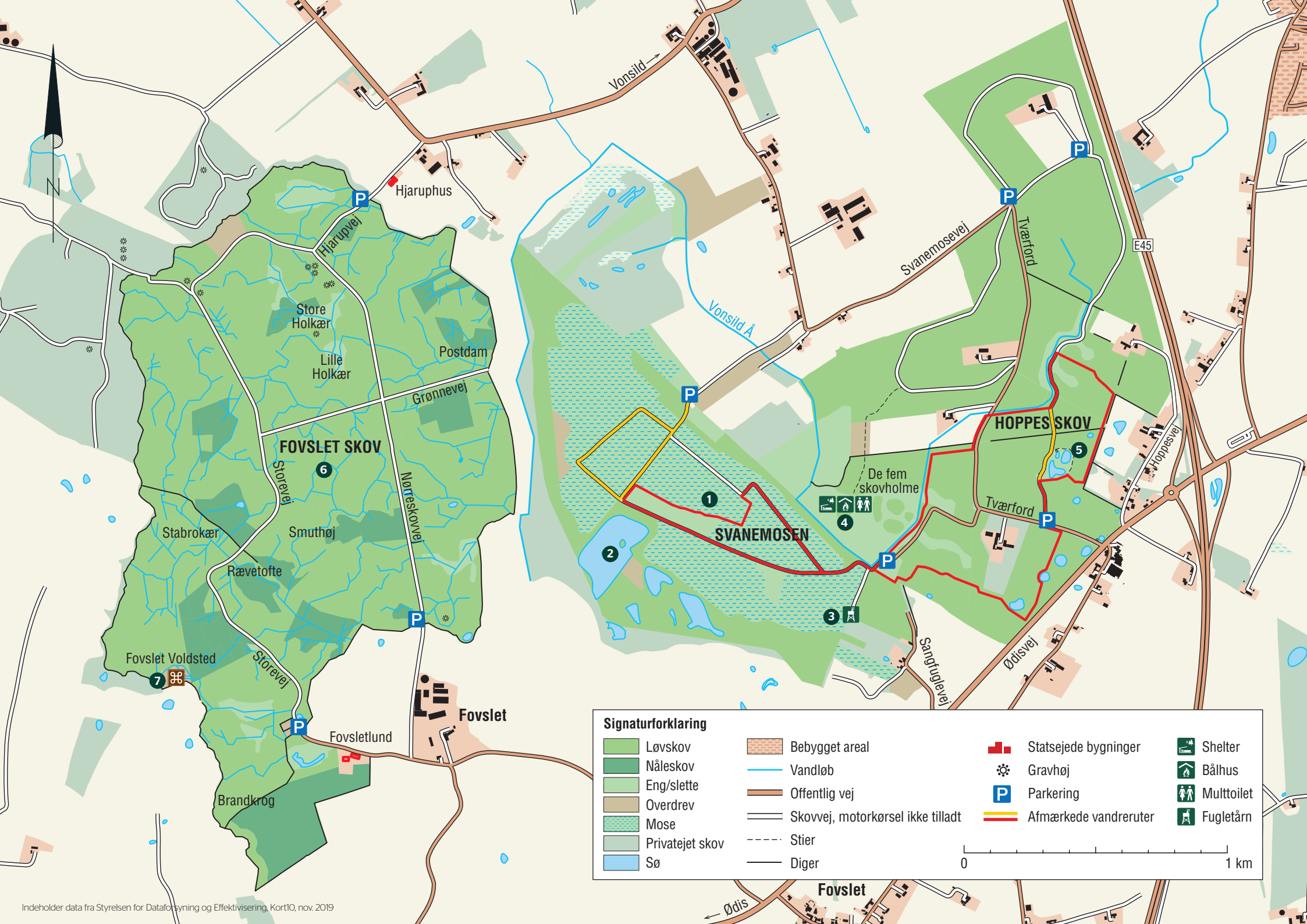
1372020. Grafisk tilrettelæggelse: glindvad.dk · Foto: Naturstyrelsen · Tryk: Rosendahls a/s · Denne tryksag bærer det nordiske miljømærke Svanen. Licensnr.: 5041 0457

Miljø- og Fødevarerministeriet
Naturstyrelsen

Svanemosen, Hoppes og Fovslet Skov

Signaturforklaring

Løvskov	Bebygget areal	Statsejede bygninger	Shelter
Nåleskov	Vandløb	Gravhøj	Bålhus
Eng/slette	Offentlig vej	Parkering	Multitoilet
Overdrev	Skovvej, motorkørsel ikke tilladt	Afmærkede vandreruter	Fugletårn
Mose	Stier		
Privatejet skov	Diger		
Sø			

0 1 km